GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 98. Lunĭ, Marțĭ 5 (17) Maiu. 1887.

Brașovŭ, 4 Maiu 1887.

„Ațĭ luatŭ asupră-vĕ angajamentulŭ moralŭ de a conlucra cu zelŭ și lealitate în direcțiunea indicată de conferență și avețĭ sĕ rĕspundețĭ pentru faptele vóstre înaintea forului moralŭ alŭ națiunei!“

Aceste cuvinte le-amŭ adresatŭ delegațilorŭ conferenței generale a alegătorilorŭ românĭ la 1881, acésta le amŭ dis'o și delegațilorŭ dela 1884 și acésta le-o repetămŭ și adĭ membrilorŭ conferenței nóstre din sĕptĕmâna trecută.

Amŭ luatŭ asupră-ne din nou în conferența trecută unŭ angajamentŭ moralŭ față cu națiunea și datoria nóstră românéscă, onórea numelui nostru și interesulŭ comunŭ naționalŭ pretinde sĕ satisfacemŭ fără întârdiere și cu cea mai mare consciențiositate acestui angajamentŭ.

N'ajunge ca conferența nóstră sĕ aducă decisiunĭ, ci trebue sĕ se găséscă și bărbații carĭ sĕ scie stórce respectŭ și ascultare acestorŭ decisiunĭ în mijloculŭ poporului nostru. In prima liniă suntŭ chiămațĭ a-o face acésta delegații alegătorilorŭ noștri, carĭ au luatŭ parte la conferență, s'au sfătuitŭ împreună trei dile și în unanimitate au adusŭ acele hotărîrĭ.

Bine, că avemŭ diare, prin carĭ se publică și se esplică decisiunile conferenței, bine că se trimetŭ apelurĭ din partea comitetului centralŭ cu același scopŭ, dér tóte acestea nu potŭ fi de ajunsŭ spre a înforma poporulŭ cum se cade despre ceea ce s'a hotărîtŭ în Sibiiu. Este neapĕratŭ de lipsă ca sĕ li se spună și cu graiulŭ alegĕtorilorŭ noștri ceea ce trebuie sĕ scie, pentru ca cu toții sĕ observe una și aceeașĭ liniă de purtare, după cum pretindŭ interesele solidarității nóstre naționale.

Spre scopulŭ acesta se cere sĕ intervină personalŭ înșișĭ membrii conferenței trecute. Ei și așa suntŭ datorĭ a da sémă alegĕtorilorŭ, carĭ șĭ-au pusŭ încrederea în ei, despre ceea ce au lucratŭ la conferența trecută. Sĕ o facă acésta neamĕnatŭ. Sĕ stăruieașcă pe lângă cluburile nóstre electorale din comitate, ca sĕ convóce câtŭ mai curêndŭ pe alegĕtorii românĭ și înaintea întrunirilorŭ de alegĕtorĭ sĕ raporteze cu deameruntulŭ despre tóte cele petrecute la conferență, sĕ le esplice decisiunile ei și sĕ le arate carĭ suntŭ postulatele și desideriile partidei naționale române, sĕ le pună înaintea ochilorŭ, că Românii numai atuncĭ îșĭ vorŭ câștiga respectulŭ adversarilorŭ lorŭ, când le vorŭ dovedi, că suntŭ unŭ trupŭ și sufletŭ în apĕrarea limbei și a naționalității lorŭ.

C'unŭ cuvêntŭ, delegații conferenței trecute trebue sĕ propoveduiască credeulŭ politicŭ alŭ partidei române naționale și prin sfaturĭ înțelepte sĕ îndemne pe alegĕtorii românĭ de a se grupa cu toții în unire sub stégulŭ solidarității naționale.

Accentuândŭ aicĭ înainte de tóte datoria morală și națională, ce le incumbă celorŭ 140 de membrii ai conferinței din Sibiiu în privința acésta, nu voimŭ nicidecum sĕ prejudecămŭ sacrei datorii ce-o are în același timpŭ fiecare Românŭ înțelegĕtorŭ și binesimțitorŭ de a lucra și a stărui pentru ca sĕ se respecteze votulŭ conferenței partidei nóstre și solidaritatea nóstră națională sĕ se manifeste cu tăria în tóte părțile.

Datorĭ suntŭ în deosebĭ tinerii noștri pătrunșĭ de însemnătatea și de seriositatea luptei nóstre legale naționale de a sprijini pe bărbații noștri în toțĭ pașii lorŭ, menițĭ a susține buna înțelegere și legăturile frățescĭ în sînulŭ poporului românŭ. Fie-care membru alŭ partidei nóstre naționale, fiă bĕtrânŭ séu tinĕrŭ, este obligatŭ a contribui din tóte puterile sale cu luminele și cu sfatulŭ sĕu, pentru ca alegĕtorii noștri sĕ observe disciplina națională și sĕ nu se facă unelte órbe ale unorŭ planurĭ egoiste și dușmane causei nóstre românescĭ.

Adversarii noștri au puterea în mână și ne-amŭ convinsŭ de nenumĕrate orĭ, cu câtŭ cinismŭ se folosescŭ ei de ea spre a seduce și a terorisa pe alegĕtorii noștri în totŭ chipulŭ. Noi acestei forțe brutale nu-i putemŭ opune adĭ decâtŭ numai forța morală, și de-órece legea esistentă ne împiedecă de a face presiune directă asupra alegĕtorilorŭ cu privire la întrebuințarea votului lorŭ, nu ne remâne alta, decâtŭ a lumina pe alegătorii noștri asupra adevĕratelorŭ lorŭ interese sfătuindu-i sĕ nu se abată dela cărarea prescrisă de îndatorirea națională.

Insĕ tocmai pentru că vomŭ avé sĕ ne luptămŭ cu forța brutală și cu totŭ felulŭ de piedecĭ legale și nelegale, se cere sĕ stăruimŭ cu atâtŭ mai energicŭ spre a redica și susținé forța morală a decisiunilorŭ conferenței nóstre în sînulŭ alegĕtorilorŭ românĭ.

De aceea delegații conferenței trecute trebue se ia imediatŭ inițiativa ér toțĭ ceilalțĭ trebue sĕ i sprijinéscă cu tótă puterea spre a face câtŭ mai curêndŭ sĕ scie fie-care alegĕtorŭ românŭ ce a hotărîtŭ conferența Românilorŭ și cum trebue sĕ procédă elŭ la viitórele alegerĭ ca sĕ corĕspundă așteptărilorŭ naționale și sĕ ajute, ér nu sĕ strice causei românescĭ.

Voci din pressă asupra conferenței nóstre.

Diarulŭ guvernamentalŭ din Clușiu „Kolozsvár“ scrie în numĕrulŭ seu dela 10 Maiu unŭ articulŭ de fondŭ sub titlulŭ „Mișcare națională“, în care, ocupându se de conferența nóstră din Sibiiu, comunică mai întâiu cuprinsulŭ concluselorŭ luate de conferență, apoi continuă așa:

Partea positivă și negativă a nisuințelorŭ peste totŭ tinde așa deră a duce în deplinire nu mai puținŭ de câtŭ stergerea uniunei, restituirea marelui principatŭ alŭ Transilvaniei și încă pe basa sufragiului universalŭ, care, décă s'ar introduce prin lege in totă țéra, ar pune in perspectivă resultatulŭ, că „naționalitățile“, carĭ constitue poporațiunea Ungariei, s'arŭ constitui în confederațiune er acesta, încâtŭ privesce părțile ardelene, ar ave de consecență, că maioritatea numerică a poporațiunei acestei țĕrĭ separate, adecă Valahii, arŭ deveni „națiune“ domnitóre; limba „țerei“ ar fi limba valahă, oficiele learŭ ocupa Valahĭ, în biserică, în scólă ar dispune in modŭ netermuritŭ elementulŭ domnitorŭ și ar aproba lupta directă și indirectă pornită din tóte părțile contra tendințelorŭ naționale ale Maghiarimei.

Programulŭ acesta, ce atinge cutezanța, determinarea și radicalismulŭ, trebue sĕ recunóscemŭ că nu cu mână sgârcită este compusŭ și mĕsuratŭ, ar vre a curatŭ din creștetŭ până 'n tălpĭ și deplinŭ perfectŭ sĕ schimbe întréga situațiune de adĭ. Ar schimba modulŭ și basa organismului statului, ar schimba procedura judiciară, administrațiunea și instrucțiunea publică; arŭ transforma modulŭ de guvernare, relațiile de limbă și poporŭ și ca urmare naturală a tuturorŭ acestora: mĕsura bogăției și proprietății fiăcărui factorŭ, după ce cei 140 membrii din 69 cercurĭ electorale ai conferenței din Sibiiu arŭ puté sĕ ia în mână conducerea afacerilorŭ, și arŭ puté ocupa posturile de oficialĭ astfelŭ înciripate.

Greutatea esecutărei zace numai in bagatelulŭ lucru de a înființa mai întâiu *tabula rassa* pe sema acelei reforme marĭ: mai întâiu ar trebui descompusă constituțiunea legală a Ungariei, organismulŭ unității statului sĕ se sfarme în bucățĭ; factorii legislativei maghiare: regele incoronatŭ, magnații și deputații poporului sĕ se pună sub eventualulŭ dreptŭ de votisare, pentru ca sĕ pótă esista confederațiunea națiunilorŭ și Tĕuțimea din părțile de susŭ, Slăvimea dela medădi, Bănățimea dela Timișŭ, Valahimea dela Maramurĕșŭ, Bihorŭ și Ardélŭ sĕ-șĭ pótă căpĕta fiă-care deosebitŭ țera sa propriă și în aceea sĕ pótă dispune după placŭ și ca națiune sĕ pótă stăpâni.

Și se póte, că cei 140 membri dela Sibiiu, carĭ cea mai mare parte ei pe ei s'au trimisŭ acolo, se ș incredŭ in aceea, că acéstă bagatelă problemă o vorŭ puté deslega cu cea mai mare ușurință, dér totușĭ, până când se vorŭ face tóte aceste schimbărĭ, nu putemŭ cu totulŭ sĕ tăcemŭ fără a da espresiune modestei nóstre nedumerirĭ, că óre in ce modŭ se va pune in lucrare acestŭ mare procesŭ alŭ transformațiunii?

Au ridicatŭ la conclusŭ passivitatea, care până acum fusese restrênsă la unŭ cercŭ mai îngustŭ; nu trimitŭ nicĭ deputațĭ naționalĭ în legislativă, nicĭ cu voturile lorŭ nu străbatŭ acolo, ca acestorŭ scopurĭ ce și le-au propusŭ sĕ li se pótă da espresiune în parlamentŭ. Cine vorŭ fi așa déră aceia, carĭ sĕ propună în legislațiunea maghiară, și în unire cu magnații și cu coróna sĕ prefacă în lege marea reformă: principiulŭ sufragiului universalŭ, sistemulŭ confederațiunei, ruperea teritorielorŭ deosebitelorŭ naționalitățĭ și autonomia acestora cerută în programă? Simplulŭ dilerŭ slovacŭ, ce-i drept, după anecdota lui Franciscŭ Deak, a ședutŭ cu straița golă sub murii cetății Buda pentru ca sĕ rabde la fóme până atuncĭ, până când cetatea din causa fómei se va preda. Dér, deu, cetatea, fiindŭ bine provĕdută, a putută resista până când bietulŭ Slovacŭ s'a dusŭ pe coprŭ. Așaderă Sibiienii în partea positivă a programului potŭ sĕ ia asupră-șĭ chiar și cele mai afundŭ tăiătóre planurĭ, cele mai radicale scopurĭ reformătóre, dér, décă pentru cucerirea cetății constituțiunii maghiare îșĭ alegŭ acelŭ modŭ de flămândire, ca se sédă cu straița gólă a passivității la póla dealului, ne tememŭ că nu vorŭ ajunge la mai multŭ, decâtŭ Slovaculŭ de atuncĭ.

Și noi credemŭ, ba suntemŭ convinșĭ, că nu numai in acésta șĭ-au greșitŭ domnii dela Sibiiu socotelile, ci și în aceea, că se țin și se dau pe sine ca representanțĭ ai poporului cu limbă română din țĕrile ungare. Pe când ei înșișĭ sciu mai bine decâtŭ toțĭ, că acestŭ poporŭ cu totulŭ altmintrelea simte, cugetă și lucréză, decâtŭ cum ei, 140, ar vré sĕ se facă pe ei și pe lume sĕ crédă. Ai cui delegațĭ au fostŭ ei? Ai lorŭ. In alŭ cui nume au putută vorbi? Numai în alŭ lorŭ. Pe cine au putută ei îndatora la passivitate? Érășĭ numai pe ei. Fiindcă la tóte alegerile din 1865 încóce au luatŭ parte multe, multe mii de alegĕtorĭ românĭ, continuu și consecventŭ au datŭ de minciună pe aceștĭ profețĭ; carĭ se impunŭ ei înșișĭ.

Și din cei 140 fantasticĭ dela Sibiiu mulțĭ se potŭ arăta pe nume, carĭ jură pe passivitate și au votatŭ la alegerĭ. Și în tesele positive ale programei lorŭ tocmai atâta adevĕrŭ se află, câtŭ adevĕrŭ se află in procederea lorŭ cu privire la acestŭ punctŭ cardinalŭ, și precum pasivitatea în state, ce suntŭ întocmite după formele de guvernămêntŭ constituționale și parlamentare, duce în teoriă la absurditatea impotenței, totŭ așa realitatea practică face de risŭ la fie-care pasŭ pe aceste fantome ale închipuirei, peste carĭ viéța trece frumosŭ la ordinea dilei.

Pururea se potŭ întruni din timpŭ în timpŭ érășĭ și din nou în Sibiiu orĭ aiurea și sĕ se dea reciprocŭ de marĭ patrioțĭ, de eroi naționalĭ, orĭ chiar de martirĭ, cu tóte astea timpulŭ de dragulŭ lorŭ nu va sta liniștitŭ pe locŭ, ci va păși mai departe, va grăbi, va distruge, va construi, va promova crescerea, desvoltarea, dér nicĭodată nu va readuce trecutulŭ. Fantasticii vietuescŭ trecutulŭ in închipuirea lorŭ și în halucinațiunile lorŭ încâlcite, scăpândŭ diua de adĭ, perdêndŭ pe cea de mâne, pe când omulŭ activŭ, cu putere de viéță și creatŭ pentru fapte îșĭ asigură viitorulŭ sĕu cu minte muncitóre.

*

„Rĕsboiulŭ“ dela 3 Maiu v. vorbindŭ în articululŭ de fondŭ despre conferința nóstră dice, că unŭ actŭ fórte importantŭ din tóte punctele de vedere s'a sĕvêrșitŭ la Sibiiu de către conferința generală electorală a delegațilorŭ alegĕtorilorŭ românĭ, adoptândŭ o resoluțiune prin care se hotărĕsce linia de conduită ce trebue sĕ aibă toțĭ Românii din provinciile de sub coróna Sf. Stefanŭ, față cu tendințele și asupririle Ungurilorŭ. După ce reproduce apoi resoluțiunea întrégă, încheiă astfelŭ:

Din cuprinsulŭ acestei resoluții reese, că numai

Românii carĭ locuescŭ în ținuturile de sub coróna Sf. Stefanŭ indură tóte nedreptățile și neajunsurile, pe când cei din Bucovina, carĭ se află sub administrația Austriei propriu ḑise, se bucură de tóte libertățile ca și celelalte naționalitățĭ. — Din nenorocire însĕ aceștia suntŭ numai în numĕrŭ de vre-o 200.000, pe când cei din Ungaria numĕră peste trei milióne. Ca frațĭ de sânge, carĭ avemŭ aceeașĭ origine și aceeași limbă, nu putemŭ rĕmâne indiferențĭ față cu suferințele ce le indură Românii de peste Carpațĭ dela o populațiă, care deși păstrézá încă nisce moravurĭ și chiar legĭ din evulŭ mediu, totușĭ se bucură de unŭ privilegiu extraordinarŭ în sinulŭ celorlalte popóre din imperiulŭ austro-ungarŭ și în contra intereselorŭ naționale, politice și economice ale acestora.

D-nii Ungurĭ împreună cu autoritățile lorŭ nu voescŭ nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ, decâtŭ a nimici cu desĕvêrșire românismulŭ de acolo, recurgêndŭ la tóte mijlócele cele mai arbitrare și violente.

Față cu acéstă situațiă nicĭ nu se pute lua altă resoluțiă mai nemerită ca cea de mai susŭ, și nu putemŭ decâtŭ sĕ felicitămŭ pe inițiatorii ei, dorindŭ ca toțĭ Românii din Ungaria sĕ fiă însuflețițĭ de acelașĭ patriotismŭ și perseverență, întêmpinândŭ pe asupritorii lorŭ cu o strînsă și solidară unire pe tóte terenurile.

Visita Impĕrătesei Elisaveta la Sinaia.

Sinaia, 3/15 Maiu 1887.

Precum s'a anunțatŭ în pressa nóstră și a d-vóstră, M. Sa Impĕrătésa Austriei a intorsŭ visita, ce MM. LL. Regele și Regina nóstră i-au făcutu-o la Mehadia. Visita a avutŭ unŭ caracterŭ cu totulŭ intimŭ, de aceea la primire n'au fostŭ de față nicĭ unŭ ministru românŭ și nicĭ ambasadorulŭ austriacŭ.

Impĕrătésa Elisaveta a venitŭ cu trenulŭ de pe linia Vêrciorova-Bucurescĭ-Ploescĭ. In gara Ploescĭ a dejunatŭ și apoi a pornitŭ spre Sinaia, unde a sositŭ Sâmbătă la 9 óre diminéța. La dorința esprimată de Impĕrătésa, nu s'a făcutŭ nicĭ o primire oficială. La gara Sinaia a fostŭ întêmpinată numai de Regele Carol, de Regina Elisabeta și de primarulŭ Sinaiei, Iorgu Ionescu. Primirea a fostŭ fórte cordială. Gara și vilele, pe dinaintea cărora au trecutŭ trăsurile curții până la castelulŭ Peleșŭ, erau frumosŭ decorate cu bradĭ și florĭ, și împodobite cu stégurĭ austriace (negru-galbenŭ) și române. De asemenea stațiunile și cantónele pe unde a trecutŭ trenulŭ cu Impĕrătésa erau frumosŭ decorate și împodobite.

Ajungêndŭ la castelŭ, o companiă de vênătorĭ și cu musica militară au datŭ onorurile, cântându-se imnulŭ austriacŭ. Sâmbătă după dejunŭ Maiestățile Lorŭ au făcutŭ împreună escursiunĭ prin pădure. Séra castelulŭ Peleșŭ și parculŭ dinprejurŭ au fostŭ strălucitŭ iluminate cu electricitate și musica a cântatŭ înaintea castelului.

Duminecă diminéța la 5 óre i s'a dusŭ impĕrătesei, care încă totŭ sufere încâtva, lapte de vacă prôspĕtŭ mulsŭ. La 6 óre a plecatŭ la preumblare cu damele de onóre. Dejunulŭ l'au luatŭ împreună Impĕrătésa cu Regina nóstră, în casa de vênătóre, fiindŭ singure amêndouĕ și servite de unŭ singurŭ servitorŭ.

Nicĭ în cursulŭ ḑilei de Sâmbătă nicĭ în celŭ de Duminecă n'a primitŭ Impĕrătésa nicĭ o deputațiune, și prin urmare nicĭ pe cea a coloniei austro-ungare ce era sĕ vină din Bucurescĭ.

Predealŭ, 3/15 Maiu 1887.

Aḑĭ la 4 óre 30 minute a sositŭ trenulŭ regalŭ cu Impĕrătésa Austriei, și cu Regele și Regina nóstră, carĭ au acompaniatŭ pe înaltulŭ óspe până la Predealŭ. Publicul adunatŭ aci le-a făcut o primire căldurósă, der ovațiunile fiindŭ interḑise s'au auḑitŭ câteva strigărĭ de „sĕ trăiască". Gara, peronulŭ și sala de așteptare erau frumosŭ împodobite cu cununĭ de bradŭ și florĭ, cu covóre, și decorate cu sute de stegurĭ și stegulețe austriace și române, — steagŭ unguerescŭ nu era nicĭ unulŭ — și cu insemne cu coróna Maiestății Sale Impĕrătesei și cu inițiala *E*.

Maiestățile Lorŭ aci coversândŭ cam vr'o 20 minute, până ce s'a arangiatŭ trenulŭ Impĕrătesei, care sosise anume la Predealŭ sĕ o ia.

La plecare despărțirea a fostŭ fórte cordială. Impĕrătésa și Regina nóstră s'au sărutatŭ, Regele a sĕrutatŭ Impĕrătesei mâna. In mersulŭ trenului, până ce nu s'a mai vĕḑutŭ, Regina și Impĕrătésa își fluturau batistele. Amêndouĕ erau fórte vesele.

Aci observŭ, că trenulŭ regalŭ dela Sinaia până la Predealŭ a fostŭ condusŭ de directorulŭ căilorŭ ferate române Cantacuzino, acompaniatŭ de ingineriulŭ Silea și de primarulŭ Sinaiei.

Inainte de intórcerea trenului regalŭ la Sinaia, au presentatŭ Reginei buchete de florĭ două drăgălașe fetițe ale d-lui Ceaușescu; Regina amabilă ca totdéuna a îmbrățișatŭ și a sărutatŭ pe cele două fetițe. Trenulŭ regalŭ se 'ntórse apoi inderĕtŭ.

Vĕ comunicŭ și unŭ incidentŭ hazliu intêmplatŭ cu acéstă ocasiune. Comerciantulŭ bogătanŭ din Brașovŭ Andreiu P. tocmai sosise aci cu trenulŭ dela Brașovŭ mergêndŭ spre Bucurescĭ. Avea cu sine o geantă cu o sumă mare de banĭ în ea, precum se ḑice. Nu sciu din zăpăcélă, orĭ că'i plăcea mai multŭ trenulŭ regalŭ, nu perdu vreme multă și 'și așeḑă geanta cu banii in acelŭ trenŭ. Acesta porni fără sĕ se dea obicĭnuitele semnale ca la alte trenurĭ și astfelŭ Andreiu rĕmase 'n gară, ér geanta plecă spre Sinaia. Vĕ puteți închipui fața ce o făcŭ când observă că geanta cu banii l'a păcălitŭ și se uita după trenŭ ca Țiganulŭ după căciulă când i-a căḑutŭ în apă. Norocŭ că aḑĭ avemŭ telegrafŭ, nu ca pe vremea Țiganului, și așa iute se telegrafiă la Sinaia, unde fugara geantă fù oprită și apoi la trecere predată stăpânu-sĕu.

SCIRILE ḐILEI.

Maiestatea Sa Impĕrătésa s'a întorsŭ erĭ după améḑĭ dela visita ce a dat'o Regelui și Reginei României la Sinaia. Intre 5 și 6 a trecutŭ pe la gara de aci, unde se adunase fórte multă lume ca s'o vĕḑă. Impĕrătésa însĕ nu s'a arătatŭ de locŭ la ferĕstra cupeului. Primarulŭ Brașovului i-a trimisŭ în cupeu unŭ buchetŭ de florĭ.

—x—

Ministrulŭ unguerescŭ de interne a îndrumatŭ tóte autoritățile din patriă și mai virtosŭ comunele, ca espedițiile și epistolele oficiale, carĭ se trimitŭ pe teritoriulŭ ungarŭ, prin urmare și cele adresate *către autoritățile armatei comune*, sĕ se adreseze *în limba unguréscă*, așa déră tóte espedițiile oficiale scutite de porto au sĕ se adreseze de aci încolo în »limba statului". Totŭ în sensulŭ acesta a îndreptatŭ *ministrulŭ instrucțiunei* publice o ordinațiune *către oficiele bisericescĭ*, er *ministrulŭ lucrărilorŭ publice* a îndrumatŭ oficiile postale ca la primirea obiectelorŭ espedate sĕ fiă cu luare aminte la observarea acestei ordinațiunĭ și despre acele scrisorĭ, carĭ nu corĕspundŭ acestei cerințe, sĕ facă arĕtare direcțiunei postale. Intru aceea însĕ oficiile postale, décă trimițĕtorulŭ nu vrea sĕ priméscă înderĕtŭ pachetulŭ seu scrisórea trimisă, pentru încunjurarea întârḑiărei, suntŭ datóre sĕ le priméscă fără nicĭ o obiecțiune și sĕ le trimită mai departe. — Tóte suntŭ înzadarŭ, d-lorŭ maghiarisatorĭ, nu vĕ vețĭ ajunge scopulŭ!

—x—

Ni-se scrie din *Budapesta*, cu data 13 Maiu n.: „Incă unŭ studentŭ românŭ s'a premiatŭ la facultatea teologică din Budapesta. Anțĕrțŭ Ioanŭ *Gheție*, pentru rutina sa în oratoria sacră; anulŭ trecutŭ Felicianŭ *Branŭ*, care ést-timpŭ s'a făcutŭ licențiatŭ, depunêndŭ rigurosulŭ II din dogmatică, pentru unŭ elaboratŭ alŭ sĕu; anulŭ acesta a fostŭ premiatŭ *Nicolau Jurma* pentru unŭ operatŭ scrisŭ în limba latină despre: modulŭ de alegere a Pontificilorŭ Romanĭ, începêndŭ din timpurile cele mai vechĭ. D-lŭ Gheție, de presentŭ profesorŭ la Năsĕudŭ, a fostŭ gherlanŭ, Branŭ a fostŭ oradanŭ, ér Jurma e din diecesa Lugoșului. Vedemŭ așa déră că diecesele, prin fii sĕi, desvoltă între sine o nobilă emulațiune. Suntemŭ sigurĭ, că în anulŭ viitorŭ pe asta vreme va pune coróna unulŭ din archidiecesa Blașiului«.

—x—

Kulturegyletulŭ ardeleanŭ 'șĭ-a ținutŭ la 12 Maiu n. ședința sa lunară ordinară sub președința fișpanului Gavril Bethlen, la care au luatŭ parte din provinciă conții Geza Kuun, Dominik Teleki, Gustav Teleki și vice șpanulŭ Târnavei micĭ Domide Gal etc. S'au votatŭ 500 fl. pentru sprijinirea școlelorŭ și incendiațilorŭ din Trăscău. Reuniunea scriitorilorŭ și artiștilorŭ e învitată a lua parte la adunarea generală ce se va ține la 28 Augustŭ n. în Sepsi-Sân-Georgĭ. Totodată se va ține în Lunia Rusaliilorŭ o mare conferință la Clușiu. Averea Kulturegyletului a fostŭ la finele lui Aprilie 251,000 fl. — Ce de ciocorbŭ pentr'unŭ toporŭ!

—x—

Ministrulŭ unguerescŭ de agricultură, industriă și comerțŭ a concesŭ sĕ se țină în comuna *Ocurișŭ*, din comitatulŭ *Bihorŭ*, în fiăcare Marțĭ têrgŭ de sĕptĕmână.

—x—

Reuniunea pompierilorŭ voluntarĭ din opidulŭ Blașiu va arangia *maialulŭ* sĕu cu care e împreunată inaugurarea depositului și o producțiune, ce se vorŭ ține Duminecă în 22 Maiu st. n. la 3 óre p. m., în grădina lui D. Comșia din Veza. Blașiu, 8 Maiu 1887: *Comanda*. Prețulŭ la petrecere de persónă 50 cr. Pompierii liberĭ. Programa: 1. 12½ óre adunarea Pompierilorŭ la casa opidană. 2. Plecarea cu tóte recuisitele la depositŭ. 3. Cuvĕntare de inaugurare. 4. Eserciție cu recuisitele. 5. Pausă de ½ óră. 6. 2½ óre alarmŭ. 7. 3 óre plecarea Pompierilorŭ cu musica la loculŭ de petrecere. La casŭ de timpŭ netavorabilŭ, petrecerea se va amâna pre Dumineca proximă următóre.

—x—

Inteligința română din Clușiu va arangia *maialulŭ* sĕu, în favorulŭ școlei de fetițe ce se va înființa acolo, la 23 Maiu st. n. 1887, în sala din grădina »Stadler«. Inceputulŭ la 5 óre p. m. Clușiu, în 9 Maiu 1887: *Comitetulŭ*. Prețulŭ intrărei: 1 fl. de persónă. Suprasolvirile se vorŭ chita cu mulțămită pre cale ḑiaristică.

—x—

Junimea studiósă dela gimnasiulŭ gr. cat. românŭ din Năsĕudŭ va arangia *maialulŭ* sĕu la 28 Maiu 1887 st. n. în »Castrulŭ« din Năsĕudŭ, eventualŭ în hotelulŭ „Rahova". Inceputulŭ la 10 óre a. m, Năsĕudŭ, 10 Maiu 1887: *Comitetulŭ*.

FOILETONŬ.

Urmă galbină și Pipĕrușŭ vitézulŭ.

(Poveste.)

(Urmare).

Apoi a intratŭ în curțĭ, unde a aflatŭ pe mamonulŭ celŭ bĕtrânŭ, pe tata dracilorŭ. Acela era după mésă, cu pipa în gură și cu sânge de omŭ într'o sticlă mare, din care totŭ bea. Când a vĕḑutŭ însĕ pe Urmă galbină intrândŭ, șĭ-a scăpatŭ și sticla din mână și pipa din gură, și din negru ce era a îngălbinitŭ de frică, și tremura ca varga, că elŭ cunoscea pe Urmă galbină. Er Urmă galbină l'a întrebatŭ: — Hei mamóne, dér acum ce mórte-țĭ doresci, că și tu multe ai făcutŭ până ce am datŭ eu de tine? Ér mamonulŭ i a rĕspunsŭ: — Fă cu mine ce i voi, că cunoscŭ că ai putere, nicĭ nu cercŭ a mĕ apĕra; dér, fiindŭ că eștĭ în curțile mele, mĕ rogŭ sĕ mĕ înfunḑĭ într'o bute și sĕ mĕ bagĭ în una din chiliile curțilorŭ mele. Ér Urmă galbină a ḑisŭ: — Așa sĕ fiă cum ḑicĭ, ca sĕ nu gândescĭ că mie mĭ-e frică de tine, sciindu te viu, dér sĕ scii, că din bute nu vei eși până ce nu te-a scóte Mandalina mea, — căcĭ elŭ scia că așa se chiamă fata impĕratului verde, care o sĕ-i fiă nevastă.

Apoi Urmă galbină s'a dusŭ la bordeiulŭ mamei sale și i-a spusŭ tótă intêmplarea; mamă-sa s'a bucuratŭ fórte tare și a doua ḑi s'a mutatŭ în curțĭ, care acuma erau ale lorŭ.

A doua ḑi ér a plecatŭ Urmă galbină la vênatŭ, dér a băgatŭ de sémă că unde călca sĕ făcea urmă, dér ce urmă? urmă galbină'ntraurită. Elŭ s'a minunatŭ de acestŭ lucru, și a întrebatŭ pe mumă-sa, că óre ce sĕ fiă pricina, de după elŭ rĕmâne urmă galbină într'aurită? Ér mumă-sa i-a rĕspunsŭ: De aceea te-a botezatŭ nănașulŭ-tĕu Urmă galbină.

Multă vreme n'a mai trecutŭ și ér i-au venitŭ în minte gândurile insuratului; decĭ, într'o bună diminéță ḑise: — Mamă, eu mergŭ sĕ mĕ însorŭ. — Du-te, puiulŭ mamei, în voiă-țĭ stă ce sĕ facĭ, că eștĭ destulŭ de mare și de cu minte.

Și s'a dusŭ Urmă galbină ață la împĕratulŭ verde și i-a pețitŭ fata, pe Mandalina. Fetei îi plăcea tare de Urmă galbină, că era unŭ voinicŭ numai ca elŭ; părinții încă nu se împotriviră și în câteva ḑile vĕḑu Urmă galbină cu nevastă și Mandalina cu bărbatŭ. După ce făcură nunta, se duse cu nevasta la mumă sa în codru la curțile lui.

Și duceau ei ḑile bune împreună, Mandalina i era și soțiă și mătușă, dér tinerii nu sciau nimicŭ de una ca asta, numai mama lui Urmă galbină scia, dér tăcea. Elŭ mergea în tótă ḑiua la vênatŭ, insĕmna celea trebuincióse pentru traiulŭ casei, ér mumă-sa și cu nevastă-sa ședea acasă ca femeile și mai lucrau câte ceva prin casă, mai și povesteau una alta, cum e năravulŭ lorŭ.

După ce sciù Mandalina, că ale cui au fostŭ mai nainte curțile acelea, și cum au ajunsŭ în mâna lui Urmă galbină, se simția fălósă că are unŭ bărbatŭ atâtŭ de voinicŭ. Der muierea-i muiere și pace! Nu se póte răbda până nu scie ea chiar tóte. Umblase ea în tóte chiliile, vĕḑuse tóte bunătățile, dér în chilia din fundŭ nu fusese nicĭodată, că cheia aceleia o purta Urmă galbină totŭ la elŭ.

Odată se furișă Mandalina și i fură cheia, și după ce bărbatu-sĕu se duse la vênatŭ — deschise ușa chiliei din fundŭ încetinelŭ și întră înăuntru. Dér nu păși bine înăuntru, când și plesniră cercurile de pe bute, și din ea eși unŭ voinicŭ mândru și frumosŭ de sĕ mai ai doi ochĭ sĕ te uițĭ la elŭ. Era mamonulŭ în chipŭ de omŭ. Mandalinei îi căḑù fórte dragŭ. Se drăgostiră ei tótă ḑiua, până de către séră, când era vremea sĕ sosécă Urmă galbină. Atuncĭ ḑise mamonulŭ: — Acum mergĭ, draga mea, și pre mine mĕ încuiă aicĭ; dér, vedĭ, de poțĭ, fură paloșulŭ lui Urmă galbină și mi-lŭ dă mie, că — de ne putemŭ mântuĭ de elŭ — mai bine o sĕ trăescĭ tu cu mine, decâtŭ cum trăescĭ cu elŭ. Am eu și alte palate mai frumóse, vomŭ merge acolo, și vomŭ trăi ca doi porumbĭ.

Lugoşŭ, în Maiu 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! Era pe la inceputulŭ lunei lui Aprilie când petrecui câteva ḑile in Lugoşŭ, centrulŭ comitatului Caraşŭ-Severinŭ. Pe vremea chiar când preoţimea gr. cat. din tractele protopopescĭ a Lugoşului şi Buziaşului se intrunise acolo intr'o adunare cu scopŭ de a se constitui, conformŭ regulamentului diecesanŭ, într'unŭ forŭ protopopescŭ relativŭ la dejudecarea causelorŭ disciplinare a personelorŭ subordinate protopopilorŭ celorŭ 2 tracte, — precum şi cu jurisdictiunea ca forŭ de I ma Instanţă in cause matrimoniale.

După ce preoţimea işĭ isprăvise afacerile pentru carĭ s'a fostŭ intrunitŭ, in corpore şi serbătoresce îmbrăcaţĭ, in frunte cu cei doi protopopĭ tractualĭ, Simionŭ Tămaşŭ şi Dumitru Grecu se presentară în reşedinţa episcopescă bine-meritatului Episcopŭ diecesanŭ Dr. Victorŭ Mihali. Era ceva impunĕtorŭ privindŭ acestă corporaţiune de preoţĭ in ordine arangiaţĭ şi in frunte cu cei 2 protopopĭ tractualĭ, percurgendŭ stradele Lugoşului dela locuinţa protopopescă până la reşedinţa episcopescă, der şi mai impunĕtorĭ vĕḑendŭ in sala de primire a Ilustrului Episcopŭ, unde preoţimea prin graiulŭ protopopului Grecu, în terminĭ aleşĭ şi demnĭ de acestŭ vrednicŭ archiereu îi descoperì sentimentele de supunere, iubire şi alipire cătră P. S. Sa, serbătoresce promiţendu-i cumcă işĭ vorŭ ţine de sântă datorinţă de a lupta fără şovăire in totdeuna — dimpreună cu Ilustritatea Sa — pentru binele şi înflorirea bisericilorŭ şi a scólelorŭ nóstre.

Vredniculŭ archiereu şi distinsulŭ păstorŭ, adêncŭ pĕtrunsŭ de acestă oraţiune ne aşteptată a preoţimei — der de altcum bine meritată, — cu lacrĕmĭ de bucuriă şi in terminĭ călduroşĭ le mulţămesce din inimă şi îi îndémnă, ca în aceste vremĭ grele sĕ fiă intotdeuna la înălţimea datorinţei lorŭ şi neincetatŭ sĕ vegheze asupra bisericei şi a şcolelorŭ nostre şi cu stăruinţă sĕ cerce a conduce pre credincioşĭ atât la fericirea sufletescă eternă, câtŭ şi la cea vremelnică lumescă, căcĭ sucursulŭ trebuinciosŭ posibilŭ dela densulŭ nu li-lŭ va denega niciodată.

După acestea preoţimea mângăiată şi insufleţită de cuvintele Ilustrului Archiereu, se depărtase din curtea episcopescă cu firmulŭ propusŭ de a face fiăcarele aşa după cum demnulŭ lorŭ părinte le a pusŭ la inimĕ.

Eu din parte-mĭ gratulezŭ din inimă preoţimei celorŭ 2 tracte protopopescĭ pentru omagiele bine meritate aduse Ilustrităţei Sale vrednicului păstorŭ bisericescŭ şi le recomandŭ călduroşŭ, ca pre viitorŭ, precum şi până acuma, ţinêndu-se de înţeleptele, frumósele şi binevoitorele sfaturĭ ale archiereului lorŭ — şi nesocotindŭ pre cele ale rĕuvoitorilorŭ Ilustrităţii Sale — carĭ în mare parte onorifică posiţia — der nemeritată — ce astăḑĭ o îmbracă au de a o mulţămi bunăvoinţei Archiereului lorŭ, şi carĭ cu ingratitudine — pentru că nu le încuviinţeză greşiţii lorŭ paşĭ, iubindŭ adevĕrulŭ şi dreptatea şi înflorirea der nu nimicirea bunurilorŭ bisericescĭ şi scolastice diecesane — cercă de a-lŭ usurpa şi discredita inaintea preoţimei şi credincioşilorŭ sĕi — le recomandŭ ḑicu ca intr'unŭ gândŭ şi simţire se lucre impreună cu dênsulŭ pentru înflorirea bisericelorŭ, şcolelorŭ şi credincioşilorŭ lorŭ, căcĭ fiindŭ credincioşii acestei diecese Românĭ, er bisericele şi şcolele naţionale — pentru prosperarea némului nostru lucră şi de aicĭ intregă Românimea le va fi recunoscĕtóre, firesce lucrândŭ in direcţiune naţională, der nu contrară ei.

Totŭ cu ocasiunea mai susŭ amintită, adecă in primele ḑile ale lunei lui Aprilie, s'a ţinutŭ in localităţile protopopescĭ din Lugoşŭ adunarea ordinară anuală a preoţimei gr. cath. din tractulŭ Lugoşului. Abia de 3 anĭ s'au introdusŭ aceste adunărĭ protopopescĭ în sinulŭ clerului gr. cath. şi urmările lorŭ binefăcĕtore se şi potŭ vedea, mai alesŭ acolo unde in fruntea protopopiatelorŭ — precum e şi in tractulŭ Lugoşului—stau omenĭ zeloşĭ şi conscii de datorinţele lorŭ.

Căcĭ de pildă on. d-nŭ protopopŭ alŭ Lugoşului Simeonŭ Tămaşŭ avendŭ in vedere lipsele şi neajunsele scólelorŭ conf. din tractulŭ sĕu, la propria iniţiativă din contribuirile anualĭ ale preoţilorŭ a creatŭ unŭ fondŭ protopopescŭ, care deşi numai de 3 anĭ pusŭ in vieţă, numĕră astăḑĭ suma de 190 fl. 81 cr. şi carele în câţiva anĭ ajungêndŭ suma de 500 fl. are menirea, ca din 2 terţialităţĭ a intereselorŭ după acestŭ capitalŭ sĕ se procure cărţĭ şcolastice pentru şcolariĭ sĕracĭ dela şcólele confes. din tractŭ, er partea restantă în fiăcare anŭ sĕ se capitaliseze.

Frumosă menire şi demnă de iniţiatoriulŭ eĭ e acesta şi cu deosebire acolo, unde şcolele nóstre confes. nu au fondurĭ din carĭ sĕ se susţină; şi ar'fi tare de dorítŭ, ca esemplului acestui protopopŭ vrednicŭ sĕ-lŭ urmeze toţĭ protopopii românĭ fără osebire de confesiune, căcĭ numai aşa vomŭ ajunge mai uşorŭ la ţintă—ş'apoi şi decă noi de noi nu ne vomŭ crea şi ajuta orĭ şi ce instituţiunĭ ce ţintescŭ la ridicarea neamului nostru, străinii nu se îndură decâtŭ se ni le paraliseze, ba mai multŭ, chiar sĕ le ruineze.

Călĕtorescu.

Lăpuşulŭ unguréscŭ, 29 Aprilie n. c.

»Reuniunea filială« a invĕţătorilorŭ români gr. cat. din tractulŭ protopopescŭ alŭ Lăpuşului unguréscŭ şĭ-a ţinutŭ sesiunea sa de primăveră în Dumineca Tomei in comuna Cufoia, o comună curatŭ românescă de confesiunea gr. cat. cu 377 suflete, avendŭ biserică destulŭ de frumosă, scolă de mijlocŭ, er casă parochială de locŭ. Preotŭ administratorŭ e d-lŭ protopopŭ Vasiliu Muste, invĕţătorŭ provisoriu d-lŭ Constantinŭ Belu, care propune la 20 scolarĭ de ambele sexe, obligaţĭ a cerceta scola ar fi 50.

Serviciulŭ divinŭ s'a sĕvêrşitŭ de v.-protopopŭ Vasiliu Muste in presenţa d-lorŭ invĕţătorĭ din tractŭ: A. Latişiu şi V. Rebreanu din Lăpuşulŭ unguréscŭ, I. Bizo din Suciulŭ superiorŭ, I. Gherghelŭ din Grosi, N. Filipŭ din Suciulŭ inferiorŭ şi Const. Belu din Cufoia. Deşi numĕrulŭ invĕţătorilorŭ obligaţĭ a fi de faţă ar fi trebuitŭ se se urce la 11 totuşĭ cei presenţi, sub conducerea d-lui v.-prot., intrunindu-se in sala scolei au decisŭ forte multe spre binele şi înaintarea invĕţămêntului elementarŭ.

După sĕvêrşirea serviciului divinŭ, cu care ocasiune d-lŭ v. protopopŭ Muste a rostitŭ o predică frumosă cu privire la insemnătatea adunărei susŭ atinsei Reuniunĭ, cei 6 invĕţătorĭ, acompaniaţĭ de unŭ frumosŭ numĕrŭ de poporenĭ, se intruniră în sala scolei, unde d-lŭ v.-protopopŭ ca preşedinte deschide adunarea prin o cuvêntare scurtă, der potrivită. Programulŭ lucrărilorŭ s'a începutŭ mai întâiu tema „Tractarea practică a tăblitei" de d-lŭ invĕţătorŭ Cost. Belu. A urmatŭ după acesta cetirea disertaţiunei despre metale in genere şi marmoră în specie, lucrată de V. Rebreanu, din incidentulŭ că în hotarulŭ Cufoiei, respective a comuneloru: Dobriculŭ-Lăpuşului, Dealulŭ Cornilorŭ, Petrişŭ, Măgura, Preluca, Cufoia, Maşica şi Buteasa se află unŭ soiu de marmoră in 3 colorĭ: galbenă-suriă, albă-suriă şi negriă sură.

Tema a fostŭ primită intre aclamaţiunĭ de „sĕ trăiască" atâtŭ de poporŭ, câtŭ şi de presenţii inteligenţĭ. Operatulŭ d-lui A. Latişiu referitorŭ la „Descrierea istorică şi etnografică a Cufoiei aşişderea a fostŭ primitŭ forte căldurosŭ.

După ce urmară mai multe alte desbaterĭ se decide in fine, ca învĕţătorii carĭ n'au participatŭ la adunare, sĕ se pedepsescă in sensulŭ regulamentului reuniunei § 6. cu câte unŭ florenŭ v. a. er banii încassaţĭ sĕ se folosescă spre înfiinţarea unei bibliotecĭ învĕţătorescĭ tractualĭ. Acestŭ conclus la propunerea d lui A. Latişŭ fu adusŭ în unanimitate.

Adunarea de tomnă a Reuniunei se statoresce in Rogozŭ, şi incă cu adausulŭ, că după ce în aceea comună edificiu scolasticŭ nu esistă dd. Alesiu Latisiu şi Vasiliu Rebreanu sĕ ducă cu sine copii scolarĭ, cu carĭ V. Rebreanu sĕ tracteze practice „Chilia scolei cu mobiliarulŭ sĕu", er A. Latişiu sĕ diserteze: „Necesitatea edificiului scolasticŭ."

De observatŭ e, că in tractŭ 7 comune suntŭ fără scolă şi invĕţătorŭ şi anume comunele: Rogozŭ, Libotin, Ungurenĭ, Cupşienĭ, Poiana Porcului, Costenĭ şi Dobricŭ. In timpulŭ din urma s'au făcutŭ p'aicĭ trecerĭ la religiunea gr. catolică.

Pentru insufleţirea poporului s'a decisŭ, ca Reuniunea sĕ'şĭ ţină adunările sale atâtŭ de tómnă, câtŭ şi de primăveră — pe câtŭ imprejurările vorŭ ierta — pe rêndŭ în fiăcare comună fără scolă şi invĕţătorŭ.

In urmă, d-lŭ preşedinte, care altcum corespunde pre deplinŭ chiămărei sale în tótă privinţa, mulţumesce tuturorŭ celorŭ presenţĭ pentru participare şi viulŭ interesŭ, ce l'au arĕtatŭ cu acéstă ocasiune, apoi declară adunarea de închisă.

Eu încă dorescŭ sĕ dea bunulŭ Dumneḑeu, ca cu ocasiunea adunărei reuniunei nóstre de tómnă în Rogozu, sĕ se fi vindecatŭ rana durerei tuturorŭ binesimţitorilorŭ bărbaţĭ, carĭ au la inimă causa nóstră scolară.

Vasiliu Rebrénu
invĕţătorŭ norm. sec.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 16 Maiu. — Impĕrătésa Austriei a plecatŭ erĭ la 4 óre d. a.

SOFIA, 17 Maiu. — Scirea, că regenţa va convoca adunarea naţională, ca sĕ proclame independenţa, este falsă.

DIVERSE.

Ploiă negră. — Unŭ fenomenŭ atmosfericŭ, constatatŭ pentru ântêiaşĭ dată, póte, s'a produsŭ acum de curêndŭ la Castlecomer, oraşŭ din Irlanda. Pe la 8 óre după amedĭ, cerulŭ s'a intunecatŭ, tunetulŭ a începutŭ se bubuiă, şi peste o oră seu douĕ după aceea, se vĕḑu căḑendŭ o ploiă cu totulŭ negră, — aşa de negră, că păta hainele trecĕtorilorŭ. In câmpiă, animalele fugiau răcnindŭ, cănii urlau ca cum ar fi fostŭ turbaţĭ. Plóia negră, care părea plină de o pulbere insolubilă, a coloratŭ apa rîurilorŭ şi a fântânilorŭ din localitate aşa că nu mai era bună de beutŭ.

Inţelesulu numeloru femeesci. — Numele femeilorŭ nostre trebue considerate ca provenindŭ mai alesŭ din limba elină, latină şi ebraică. Din limba elină suntŭ luate următorele nume: Agnes (Inocentă), Eleonora şi Laura (Milósă), Elena (Strălucitóre), Irina (Pacĭnică), Melania (Intunecată). Din limba latină: Aurelia (Aurita), Beata (Fericită), Clara (Curata), Clementina (Smerita) Francisca (Liberala), Leonia (Curagiósă,) Lucia (Luminată), Margareta (Mărgăritare), Felicia (Fericită), Sabina (Răpită), Ursula (Ursoica). Din limba ebraică şi alte limbĭ orientale: Ana (Amabilă), Elisabeta (de Dumneḑeu mărită), Gabriela (Dumneḑeeasca), Marta (Supĕrată), Maria (Indărĕtnică), Rebeca (Bine-nutrită), Sara (Stăpână), Susana (curată ca crinulŭ), Sidonia (Pescăriţă). Din vechia limbă germană: Berta (Strălucită), Ema (Casnică), Carolina (Puternică), Matilda (Eroina).

O curiosă descoperire. — Ḑilele acestea din urmă, săpându-se temeliile unei case vechĭ la Forst (Germania) lucrătorii au datŭ peste scheletulŭ unui omŭ şi alŭ unui calŭ, carĭ probabilŭ că fuseseră într'unŭ mormêntŭ. Lângă scheletulŭ omului se afla o lance de ferŭ. Casca lui avea o înălţime de cincĭ-decĭ centimetri. Aci este vorba de o descoperire istorică dintre cele mai însemnate, căcĭ se dovedesce că în primii timpĭ aĭ veacului de mijlocŭ rĕsboinicii de rasă nobilă se înmormêntau cu caii lorŭ. Se póte aprocsimativŭ sĕ se scie epoca inmormêntării după monedele găsite lângă aceste schelete; ele dateză din secolulŭ alŭ ḑecelea şi alŭ un-spre-ḑecelea. Mai târḑiu, la epoca monumentelorŭ gotice, pe morminte se afla statuele cavalerilorŭ carĭ stau culcaţĭ în costumŭ de resbelŭ, cu capulŭ pe o perină şi cu piciórele întinse.

Logodnă. — Ni se scrie: Dumineca în 8 l. c. d-lŭ *Iuliu Mihali*, proprietarŭ în Câmpulŭ lungŭ, şĭ-a încredinţatŭ de fiitóre consórtă pe d-şóra *Vilma Şandor* din Ciachi-Gârbău.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**

Şi Mandalina a eşitŭ dela mamonulŭ şi şĭ-a aşteptatŭ bărbatulŭ. Elŭ a şi ajunsŭ acasă in scurtă vreme, şĭ-a aninatŭ armele de cuiu, ca şi de alte dăţĭ, şi s'a pusŭ la cină, ér după cină la hodină.

Când dormia insĕ mai bine, se sculà drăguţa lui de muiere de lângă elŭ, luà paloşulŭ din cuiu şi-lŭ duse mamonului. Acela eşì repede din chilia lui, merse la patulŭ unde dormia Urmă galbină, ilŭ tredì din somnŭ şi-i dise: — Ce morte-ţĭ doresci? Er Urmă galbină dise: — Taie-mĭ capulŭ şi mĕ aruncă în tĕu, că vĕdŭ că m'au părăsitŭ puterile, decând credinciosa mea de muere ţi-a datŭ paloşulŭ meu.

Şi mamonulŭ i-a tăiatŭ capulŭ şi l'a aruncatŭ in tĕu, apoi a luatŭ pe Mandalina de mână şi s'a dusŭ la alte curţĭ cu ea, care erau intr'o pădure mare, departe de acolea, cale de trei dile drăcescĭ

Mama lui Urmă galbină rĕmase singură plângêndŭ după copilulŭ ei şi vĕdêndu se fără mângâiere şi fără ajutorŭ.

Diminéţa dă se măture prin casă, şi mătură ea cât mătură, până i se nĕzăresce că vede unŭ firŭ de piperŭ Ea se plecă şi ridică piperiulŭ şi-lŭ pune pe mesă, dér acela se turdulică josŭ; ilŭ mai ia odată, şi-lŭ pune in sinŭ, der elŭ şi de acolo sare josŭ. Atuncĭ s'a măniatŭ şi l'a băgatŭ in gură, şi huzdupŭ piperiulu pe grumadĭ la vale. Din minutulŭ acela ea a rĕmasŭ ingreunată, şi nu preste multă vreme a născutŭ unŭ feciorașŭ frumosŭ şi voinicŭ.

Nu multŭ după aceea nimerescŭ pe acolo doi moşnegĭ şi o întrebà, că botezatŭ este copilulŭ? Er ea le résspunde că nu i botezatŭ. Decĭ cei doi moşnegĭ ilŭ botezară şi-i puseră numele Pipĕruşŭ vitezulŭ, şi ilŭ dăruiră cu unŭ paloşŭ, o puşcă şi cu o traistă, în carea erau trei suflete.

Şi Pipĕruşŭ vitezulŭ crescea ca din poveste; numai decâtŭ a treia, a patra di era feciorŭ holteiu, şi mergea la vênatŭ, şi aducea mamei sale căprióre şi cerbĭ, misteţĭ şi iepurĭ, şi alte sĕlbătăcii bune de mâncare Elŭ era cu multŭ mai vitezŭ şi mai priceputŭ decâtŭ Urmă galbină, scia şi limba păsĕrescă, şi a tuturorŭ dobitócelorŭ şi gadinelorŭ*) din pădure.

Când mergea dimineţa la vênatŭ, auḑia paserile ciripindŭ şi elŭ pricepea ce ḑicŭ ele, că ele ḑiceau: Voiniculŭ acesta semênă tare cu frate-sĕu, cu Urmă galbină, der e mai vitézŭ decâtu acela.

Intr'altŭ locŭ audì doi cerbĭ sfătuindu-se. De când a omorîtŭ mamonulŭ pe Urmă galbină, amŭ avutŭ pace prin crângurĭ; der de când s'a ivitŭ Pipĕruşŭ vitezulŭ, fratele lui Urmă galbină, n'avemŭ pace nicĭ in somnŭ, că este multŭ mai vitézŭ decâtŭ Urmă galbină.

*) gadină = animalŭ, se aude pe Someşulŭ mare.

Şi elŭ pricepea glasulŭ lorŭ, şi se gândia adesea decă am mai avutŭ fraţĭ, de ce óre nu-mĭ spune mama ce s'a intêmplatŭ cu ei, sĕ mergŭ sĕ-i cautŭ.

Intr'o ḑi, după ce érà auḑi pasĕrile ciripindŭ şi gadinile vorbindŭ in glasulŭ lorŭ despre elŭ şi despre Urmă galbină nu se putù răbda sĕ nu întrebe pe maică-sa:— Mamă, mai avut'am fraţĭ? Éră mamă-sa îi rĕspunse că nu a mai avutŭ nicĭ unŭ frate.

Atuncĭ Pipĕruşŭ s'a supĕratŭ, vĕḑêndŭ că mumă-sa nu vre a'i spune şi s'a făcutŭ beteagŭ; mumă-sa l'a intrebatŭ că ce sĕ-i facă, ca sĕ-lŭ pótă tămădui? Ér elŭ a rĕspunsŭ: — Eu nu m'oiu tămădui până nu voiu suge lapte din ţiţele tale pe sub talpa curţilorŭ acestora.

Mumă-sa temêndu-se sĕ nu i se bolnăvéscă feciorulŭ şi mai rĕu, i-a rĕspunsŭ:

Der cum nu ţĭ-aşŭ da, dragulŭ mamei, dér cine sĕ ridice cuţile acestea marĭ, ca sĕ'ţĭ potŭ da ţiţă pe sub talpa lorŭ?

Er Pipĕruşŭ vitezulŭ numai decâtŭ s'a sculatŭ din patŭ şi numai cu degetulŭ celŭ micŭ a ridicatŭ curţile de şi-a pututŭ mumă-sa băga pe sub ele ţiţa sĕ-i dee sĕ sugă. Atuncĭ elŭ a slobodîtŭ o lécă curţile şi când începu a durea pe mumă-sa a mai întrebat'o: — Mamă, mai avut'am fraţĭ? (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101.65
Rentă de hârtiă 5%	88.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 60
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 75
Renta de hârtiă austriacă	81 40
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	112 50
Losurile din 1860	135.50
Acţiunile băncei austro-ungare	878 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.25
Act. băncei de creditŭ austr.	289.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 32
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 29 Aprilie st. v. 1887.

	Cump	vênd.
Renta română (5%).	91½	92—
Renta rom. amort. (5%)	93¾	94¼
„ convert. (6%)	88¾	89½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	105½/
„ „ „ (5%)	88½	89—
„ „ urban (7%)	102¼	103—
„ „ „ (6%)	95—	95½
„ „ „ (5%)	86—	86½
Banca naţională a Romaniei 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
„ „ „ Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.25	15.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu piaţei Braşovŭ

din 16 Maiu st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.62	8.64
Argint românesc	8.55	8.59
Napoleon-d'orĭ	9.99	10.03
Lire turcescĭ	11.35	11.40
Imperialĭ	10.35	10.40
Galbenĭ	5.91	5.95
Scrisurile fonc. „Albina" 6%	101.—	102.--
„ „ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	111.—	112.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealu (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8.51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8 52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clujiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	--
Mezo-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	--
Rév	—	8.04	11.38	3.24	--
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	--
Clujiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uiora	1.13	--	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	--	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	--	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	--	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenu de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	--	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna Lipova	6.47	—	10.27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8.36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulu nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7 47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 40
Petroşeni	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ